

BANKI FINANSUJĄ SEKTOR PALIW KOPALNYCH

Jak to robią i jak mogą z tym skończyć?

Fundacja Rozwój Tak - Odkrywki Nie

SPIIS TREŚCI

2 WPROWADZENIE

3 CO BANKI MAJĄ WSPÓLNEGO Z WĘGLEM,
GAZEM I ROPĄ?

4 - 7 FINANSOWANIE PALIW KOPALNYCH

8 ZESTAWIENIE POLITYK -
ENERGETYKA WĘGLOWA

9 ZESTAWIENIE POLITYK -
WYDOBYCIE WĘGLA

10 ZESTAWIENIE POLITYK - GAZ

11 ZESTAWIENIE POLITYK - ROPA

12 PODSUMOWANIE

WPROWADZENIE

Aby ograniczyć globalne emisje gazów cieplarnianych, a także swój własny ślad węglowy, banki powinny wycofać się z zaangażowania w sektor paliw kopalnych, wyznaczając jasne kryteria i ścieżki odejścia od finansowania wysokoemisyjnej działalności.

Podczas gdy większość banków chętnie informuje o postępach w redukcji zużywanej przez siebie energii i ograniczaniu emisji, **stanowi to zaledwie ułamek wpływu, jaki wywierają one na klimat.**

Zestawienia i raporty przygotowywane przez organizacje społeczne alarmują, iż od czasu porozumienia paryskiego w grudniu 2015 roku finansowanie sektora paliw kopalnych przez największe na świecie banki wcale nie zmalało.

W Polsce w latach 2019-2021 same tylko spółki z sektora energetyki węglowej uzyskały 2,5 mld dolarów finansowania w postaci pożyczek i sprzedanych obligacji.

Raport Fundacji RT-ON pokazuje w jaki sposób sektor paliw kopalnych może otrzymywać finansowanie od banków.

Następnie zestawia ze sobą dostępne informacje na temat zapisów dotyczących finansowania sektora paliw kopalnych (węgla, gazu i ropy) w politykach siedmiu największych pod względem aktywów banków w Polsce.

Ogólnodostępne zapisy polityk każdej z instytucji oceniono w czterech kategoriach - tych dotyczących (I) finansowania energetyki węglowej, (II) wydobywania węgla, oraz sektorów (III) gazu i (IV) ropy. Zastosowana została trzystopniowa skala ocen, w ramach której najwyżej ocenione zostały zapisy wykluczające finansowanie lub jasno określające kryteria i datę jego zakończenia. Najniższa ocena została przyznana zapisom nie wskazującym dat i kryteriów, bądź ograniczającym swój zakres do finansowania nowych projektów, bez wskazania polityki względem spółek z danego sektora.

O ile żaden z ujętych w zestawieniu banków nie dopuszcza już finansowania projektów nowych elektrowni i kopalni węglowych, o tyle jedynie część z nich jasno określa kryteria jakimi kierują się w kontaktach z klientami z sektora paliw kopalnych, informując przy tym o założonych ścieżkach odejścia. Brak takich zapisów jest powodem przyznania najniższych ocen w poszczególnych kategoriach.

Jak powiedział przy okazji premiery raportu IPCC na początku kwietnia 2022 roku Sekretarz Generalny ONZ António Guterres, by mieć szansę utrzymania celu maksymalnego wzrostu globalnej temperatury o 1,5 stopnia, "przede wszystkim należy potroić tempo transformacji w kierunku energii odnawialnej.

A to oznacza odejście - już teraz - od inwestycji i subsydiowania paliw kopalnych na rzecz źródeł odnawialnych".

CO BANKI MAJĄ WSPÓLNEGO Z WĘGLEM, GAZEM I ROPĄ?

if the climate
were a bank
it would have
been saved

Energetyka oparta na paliwach kopalnych to gałąź gospodarki, która bez ogromnych nakładów finansowych nie mogłaby istnieć.

Sektor energetyczny wymaga wysokich nakładów finansowych - nie tylko w przypadku przeprowadzania nowych inwestycji ale również w celu modernizacji i utrzymywania dotychczasowych mocy.

Środki własne firm energetycznych nie pozwalają na pokrycie wszystkich tych wydatków - stąd potrzeba sięgnięcia po finansowanie zewnętrzne. Kluczową rolę w tym procesie odgrywają banki, które zarabiają na udzielanych kredytach i innych świadczonych przez siebie usługach, w tym sektorowi paliw kopalnych.

FINANSOWANIE PALIW KOPALNYCH

Banki mogą udzielać finansowania w formie kredytów oraz wspierać proces emisji obligacji spółki energetycznej

#1 KREDYTY

KREDYT INWESTYCYJNY - środki pożyczone firmie na sfinansowanie nowych inwestycji, np. rozbudowę kopalni lub budowę nowej elektrowni. Mogą to być bardzo wysokie, miliardowe kwoty, dlatego kredyt może być udzielony przez kilka banków w ramach porozumienia, tzw. konsorcjum bankowego.

PRZYKŁAD 1. Budowa elektrowni Opolo (PGE) (bloki 5 i 6)
- kredyt w wysokości 5,5 mld złotych

zdjęcie: Piorog, Wikipedia, (CC BY-SA 3.0)

Elektrownia w Opolu – jedna z największych inwestycji w polskiej energetyce; została częściowo sfinansowana z kredytu udzielonego PGE w 2015 roku przez konsorcjum ośmiu banków: Bank Handlowy w Warszawie, Bank Pekao S.A., mBank, PKO BP, Bank Zachodni WBK, BNP Paribas, ING Bank Śląski oraz Société Générale.

FINANSOWANIE PALIW KOPALNYCH

KREDYT KORPORACYJNY - szersza kategoria kredytów dla firm, umożliwiających realizację inwestycji, pokrycie bieżących wydatków, spłaty wcześniejszego zadłużenia;

Kredyt może zostać udzielony w określonej kwocie lub w formie kredytu rewolwingowego/odnawialnego pozwalającego na wielokrotne wykorzystywanie ustalonego limitu kredytowego.

PRZYKŁAD 2. Kredyt odnawialny w wysokości 4,1 mld złotych udzielony PGE

zdjęcie: Morgre, Wikipedia, (CC BY-SA 3.0)

W 2018 roku PGE otrzymało kredyt odnawialny w wys. 4,1 mld złotych na pokrycie bieżącej działalności, finansowanie inwestycji oraz spłatę zobowiązań. Kredytu udzieliło konsorcjum czterech banków: PKO BP, Santander Polska, Intesa Sanpaoli oraz MUFG Bank.

FINANSOWANIE PALIW KOPALNYCH

#2 OBSŁUGA EMISJI OBLIGACJI

Innym źródłem finansowania zewnętrznego jest emisja obligacji, czyli sprzedaż papierów dłużnych przez firmę-emitenta, który zobowiązuje się do ich wykupienia w określonym czasie i z ustalonym oprocentowaniem. Banki świadczą usługi przygotowania i przeprowadzenia emisji obligacji. W takim układzie bank nie udziela firmie finansowania, jest jednym z podmiotów pomagających jej uzyskać.

PRZYKŁAD 3. Emisja obligacji Enea w czasie budowy elektrowni Ostrołęka C - 1 mld złotych

W grudniu 2019 Enea sprzedała obligacje o wartości 1 mld złotych. Dilerami emisji, na mocy umowy z 2014 roku były mBank, Pekao S.A., PKO BP. (ING wycofał się z konsorcjum po przyjęciu strategii dot. finansowania energetyki).

FINANSOWANIE PALIW KOPALNYCH

#3 ZAKUP OBLIGACJI

Poza wsparciem procesu emisji, banki i inne instytucje sektora finansowego mogą bezpośrednio finansować działalność emitentów poprzez zakup obligacji.

Jest to de facto pożyczka udzielona emitentowi, dla kupujących zakup obligacji stanowi bezpieczną inwestycję.

Przykład 4. PGE uplasowała obligacje na 1,4 mld zł (maj 2019)

zdjęcie: Greenpeace, Bogusz Bilewski, Flickr, (CC BY-SA 3.0)

Energetyczny koncern zamknął księgę popytu na 7- i 10-letnie papiery, za które zapłaci odpowiednio 1,2 pkt proc. oraz 1,4 pkt proc. marży ponad WIBOR 6M. Druga z emisji to najdłuższe dotychczas papiery przedsiębiorstwa przemysłowego na polskim rynku obligacji korporacyjnych.

ZESTAWIENIE POLITYK – ENERGETYKA WĘGLOWA

Santander

Nie będzie finansować projektów nowych (lub rozbudowy istniejących) elektrowni węglowych, ani związanej z nimi infrastruktury.

Nie będzie finansować nowych klientów posiadających elektrownie węglowe, z wyjątkiem finansowania związanego z OZE.

Zwiększanie przez dotychczasowych klientów zainstalowanej mocy z węgla będzie podlegało dodatkowej analizie.

Od 2030 r. nie będzie finansować, ani świadczyć usług podmiotom, które uzyskują ponad 10% przychodów z energii pozyskiwanej z węgla.

mBank

Nie finansuje nowych bloków opalanych węglem kamiennym i brunatnym, ani projektów modernizacji, które nie służą istotnej redukcji emisji CO2.

Nie udziela finansowania spółkom energetycznym posiadającym moce węglowe, jeżeli cel finansowania nie jest zdefiniowany.

Nowi klienci z ponad 50% udziałem węgla w wytwarzanej energii elektrycznej mogą uzyskać finansowanie tylko na projekty OZE.

Finansowanie obecnych klientów, którzy po 2025 r. nadal będą w 50% generować energię z węgla będzie rozważane indywidualnie na najwyższym szczeblu decyzyjnym.

BNP Paribas Polska

Nie finansuje nowych elektrowni węglowych. Nie udziela nowego finansowania podmiotom opartym na energii z węgla. Wspiera tylko podmioty aktywnie transformujące.

Nie będzie nawiązywał współpracy z nowymi klientami, których przychód w ponad 25% zależy od działalności związanej z węglem.

Zakończy współpracę z klientami, którzy będą budowali nowe moce węglowe.

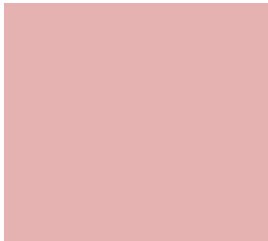
Zakończy współpracę z klientami, którzy po 2030 r. będą wykorzystywać węgiel.

ING Bank Śląski

Nie finansuje nowych elektrowni węglowych. Do końca 2025 r. wygasi dotychczasowe zaangażowania kredytowe udzielone elektrowniom.

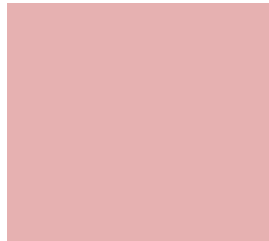
Po 2025 r. nie będzie finansować klientów, których działalność jest zależna od węgla energetycznego w stopniu wyższym niż 5%.

PKO BP

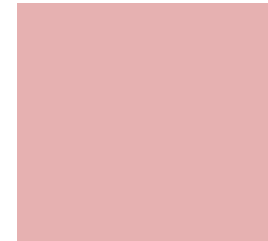
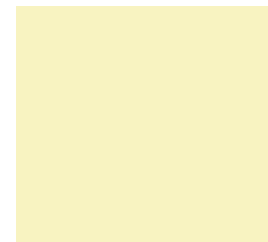
Nie finansuje nowych inwestycji opartych na węglu kamiennym i brunatnym. Stopniowo redukuje dotychczasowe zaangażowanie.

Ogranicza finansowanie na cele ogólne, ale dopuszcza wspieranie inwestycji opartych na węglu, pod warunkiem przeznaczenia środków na modernizację w celu spełniania wymogów śr.

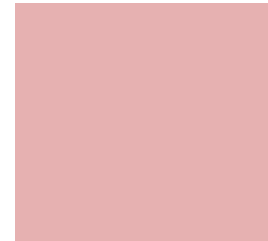
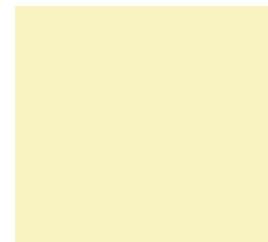
Bank Millennium

Nie wspiera inwestycji w nowe moce węglowe, z wyjątkiem inwestycji redukujących zanieczyszczenie. Finansuje jedynie działania służące odejściu od węgla.

Pekao SA

Nie finansuje nowych inwestycji opartych na węglu kamiennym i brunatnym.

ZESTAWIENIE POLITYK – WYDOBYCIE WĘGLA

Santander

Nie będzie finansować nowych (lub rozbudowy istniejących) kopalni węgla energetycznego, ani związanej z nimi infrastruktury.

Nie będzie finansować nowych klientów prowadzących projekty dot. kopalni węgla, ani nowych klientów prowadzących działalność związaną z wydobyciem węgla.

Od 2030 r. nie będzie finansować ani świadczyć usług podmiotom związanym z wydobyciem węgla energetycznego.

BNP Paribas Polska

Nie finansuje kopalni węgla energetycznego.

Zakończy współpracę z klientami, którzy po 2030 roku będą wydobywać węgiel.

mBank

Nie finansuje nowych kopalni węgla kamiennego i brunatnego, ani projektów rozbudowy istniejących kopalń.

ING Bank Śląski

Nie finansuje nowych kopalni węgla; po 2025 roku nie będzie finansować klientów, których działalność jest bezpośrednio zależna od węgla energ. w stopniu wyższym niż 5%.

PKO BP

Bank zobowiązał się do redukcji zaangażowania i wyeliminowania ekspozycji na sektor wydobywczy węgla do 2030 roku.

Bank Millennium

Nie finansuje nowych kopalni węgla.

Pekao SA

Nie finansuje nowych projektów wydobycia węgla kamiennego i brunatnego.

ZESTAWIENIE POLITYK - GAZ

Santander

Nie będzie finansować: projektów w Arktyce, wydobywania z piasków bitumicznych i łupków, ani firm dla których poszukiwania/wydobycie gazu lub ropy w Arktyce stanowi > 30% działalności.

Poszukiwanie złóż, budowa instalacji oraz wydobywanie w obszarach głębinowych, a także rozwój, budowa, rozbudowa instalacji LNG będą podlegały dodatkowej analizie.

mBank

Nie finansuje spółek poszukujących i wydobywających gaz łupkowy, ani spółek eksploatujących tereny cenne przyrodniczo lub naruszających regulacje środowiskowe.

BNP Paribas Polska

Nie finansuje projektów pozyskiwania gazu łupkowego oraz gazu ze złóż w Arktyce. nie świadczy nowych usług finansowych spółkom specjalizującym się w takich projektach.

ING Bank Śląski

Do roku 2040 ograniczy udział finansowania dla branży paliw kopalnych o 19% w odniesieniu do 2019 roku.

PKO BP

Bank przyjął strategię ostrożnego podejścia do branż górnictwa ropy naftowej i gazu czy produkcji chemikaliów, wyrobów chemicznych i wyrobów z gumy.

Bank Millennium

Brak informacji.

Pekao SA

Brak informacji.

ZESTAWIENIE POLITYK – ROPA

Santander

Nie będzie finansować: projektów w Arktyce, wydobywania z piasków bitumicznych i łupków, ani firm dla których poszukiwania bądź wydobywanie gazu lub ropy w Arktyce stanowi ponad 30% działalności.

Poszukiwanie złóż, budowa instalacji oraz wydobywanie prowadzone w obszarach głębinowych, podobnie jak działalność rafineryjna będą podlegały dodatkowej analizie.

mBank

Nie finansuje spółek eksploatujących tereny cenne przyrodniczo (np. Arktyka) lub w rażący sposób naruszających regulacje środowiskowe.

BNP Paribas Polska

Nie finansuje projektów wydobywania ropy ze złóż łupkowych i piasków roponośnych, oraz złóż w Arktyce. Nie świadczy nowych usług finansowych dla firm z takimi projektami.

ING Bank Śląski

Do roku 2040 ograniczy udział finansowania dla branży paliw kopalnych o 19% w odniesieniu do 2019 roku.

PKO BP

Bank przyjął strategię ostrożnego podejścia do branż górnictwa ropy naftowej i gazu czy produkcji chemikaliów, wyrobów chemicznych i wyrobów z gumy.

Pekao SA

Bank wspiera stopniowe i uporządkowane przejście na gosp. niskoemisyjną, poprzez ograniczanie finansowania górnictwa węglowego oraz produkcji energii z paliw kopalnych (ropa, węgiel).

Bank Millennium

Brak informacji.

ZESTAWIENIE POLITYK – PODSUMOWANIE

	Santander	mBank	BNP Paribas Polska	ING Bank Śląski	PKO BP	Bank Millennium	Pekao SA
Energetyka węglowa							
Wydobycie węgla							
Gaz							
Ropa							